



“Mokant būtina atkreipti dėmesį į konkrečius darbo būdus, metodus, veiksmus, kurie padėtų mokytis ir išmolti, o ne pateikti juos kaip receptą ar instrukciją, kurių būtinai reikia laikytis” (Senge P., 2008).

**MOKOMŲJŲ DALYKŲ BENDRŲJŲ PROGRAMŲ
PRITAIKYMIUI
REKOMENDUOJAMI BŪDAI, METODAI, PRIEMONĖS**

BIOLOGIJOS, GAMTOS IR ŽMOGAUS, FIZIKOS, CHEMIJOS DALYKŲ PROGRAMŲ PRITAIKYMI NAUDOJAMI BŪDAI, METODAI, PRIEMONĖS

Sumažinti užduočių kiekį, supaprastinti užduotis.

Prieš pateikiant užduotis suformuluoti konkrečius klausimus.

Mažinti mintino mokymosi užduočių apimtį ar nereikalauti mokytis mintinai (formulės, įrodymo ar apibrėžimo).

Aiškinant žodžiu naudoti vaizdinę medžiagą.

Schemas, grafinius piešinius, žemėlapius komentuoti žodžiu. Saikingai naudoti žemėlapius.

Naudoti specialiai parengtas užduotis, kuriose aiškiai išdėstoma skaičių struktūra (dešimtys, šimtai, tūkstančiai ir t.t.).

Uždavinius analizuoti naudojant uždavinio sprendimo schemas, sutrumpintą sąlygą (kas duota, ko ieškome), brėžiniu, iliustracija.

Uždaviniai turi atspindėti gyvenimiškas situacijas artimas vaiko aplinkai.

Pateikti nuorodas apie uždavinio sprendimo veiksmus ir jų eiliškumą.

Mažinti braižymo užduočių kiekį arba nereikalauti atlikti braižymo užduočių.

Kaitalioti užduotis (skaičiavimo pratimai ir pan.) su praktinėmis užduotimis (schemų, diagramų sudarymas).

Mokyti praktiškų įsiminimo būdų (grupuoti skaidyti informaciją, sieti ją su turima).

PAMOKŲ METU LEIDŽIAMA NAUDOTIS:

taisyklių, formulių kortelėmis bei rinkiniais;

daugybės lentele; svorio, ilgio, laiko ir kt. matų lentelėmis, sąsiuvinio, knyga, skaičiuotuvu, atraminėmis lentelėmis, schemomis; analogiškai išspręstų užduočių pavyzdžiais;

NAUDOTI DĖMESIO IŠLAIKYMĄ ORGANIZUOJANČIAS PRIEMONĖS:

fiksuoti dėmesio, veiklos organizavimo pasiekimus;

naudoti tarpinį atsiskaitymą atliekant užduotį;

naudoti mokytojo ir mokinio susitarimus, sukaupiančius dėmesį;

naudoti įvairias paskatinimo priemones bei akcentuoti sėkmes.

KONTROLINIAI IR SAVARNKIŠKI DARBAI gali būti rašomi:

1. savarankiškai; su pagalba.

2. kartu su visais klasėje; atskirai, kitu laiku; spec. pedagogo kabinete.

3. sumažinamas užduočių kiekis; pateikiamos atskirai paruoštos užduotys, leidžiant naudotis papildomomis atraminėmis, alternatyviosiomis priemonėmis.

Mokytojas turi stengtis turėti „po ranka“ mokyklinių priemonių (mokinio ir savo patogumui).

ISTORIJOS IR GEOGRAFIJOS PROGRAMOS PRITAIKYMU NAUDOJAMI BŪDAI, METODAI, PRIEMONĖS

Mokyti susidaryti pasakojimo žodžiu planą, santraukas, istorinių įvykių, gamtamokslinių sąvokų, terminų bei simbolių, sudėtingesnių geografinių objektų, pavadinimų sąrašus ir **leisti** jais naudotis pamokoje.

Mažinti skaitymo užduočių kiekį.

Nereikalauti skaityti garsiai ar atsakinėti prieš klasę.

Tekstai mokiniui gali būti perskaitomi mokytojo ar draugo.

Skatinti mokinio gebėjimą lyginti, gretinti (perteikiant naują medžiagą).

Ugdyti erdvinį suvokimą, tikslinti erdvės ir laiko suvokimo vaizdinius.

Prieš pateikiant užduotis suformuluoti konkrečius klausimus.

Mažinti mintino mokymosi užduočių apimtį.

Atsakinėjant **leisti** naudotis mokytojo ar paties sudarytu planu.

Nagrinėjant tekstą suskirstyti pastraipomis, susižymėti žymekliais, išskirti esminius dalykus.

Saikingai naudoti žemėlapius.

PAMOKŲ METU LEIDŽIAMA NAUDOTIS:

sąsiuviniai, knygos; atramine medžiaga (schemomis, lentelėmis, piešiniais, žemėlapiais ir pan.);

atliktų analogiškų užduočių pavyzdžiais.

NAUDOTI DĖMESIO IŠLAIKYMĄ ORGANIZUOJANČIAS PRIEMONĖS:

reguliariai atkreipti dėmesį į mokinio atliekamą užduotį;

fiksuoti dėmesio, veiklos pasiekimus;

naudoti tarpinį atsiskaitymą atliekant užduotį;

naudoti mokytojo ir mokinio susitarimus, organizuojančius dėmesį;

naudoti įvairias paskatinimo priemones, akcentuoti sėkmes.

KONTROLINAI IR SAVARANKIŠKI DARBAI

gali būti rašomi:

1. savarankiškai; su pagalba;
2. kartu su visais klasėje; atskirai, kitu laiku;
3. sumažinamas užduočių kiekis; pateikiamos atskirai paruoštos užduotys, leidžiama naudotis papildomomis atraminėmis, alternatyviosiomis priemonėmis.

Mokytojas turi stengtis turėti „po ranka“ mokyklinių priemonių (mokinio ir savo patogumui).

LIETUVIŲ KALBOS PROGRAMOS PRITAIKYMIUI NAUDOJAMI BŪDAI, METODAI, PRIEMONĖS

Leisti rašyti spausdintinėmis raidėmis.

Rašymui pateikti lapus su paryškintomis linijomis, padidintu šriftu.

Mažinti skaitymo užduotis.

Nereikalauti skaityti sudėtingesnės struktūros žodžių, sakinių.

Nereikalauti garsinio skaitymo prieš klasę.

Tekstai mokiniui gali būti perskaitomi mokytojo ar draugo.

Skaitomą tekstą sekti naudojantis pagalbines priemones (eilutės trafaretu, žymekliu, dengiant tekstą).

Prieš pateikiant užduotis suformuluoti konkrečius klausimus.

Mažinti mintino mokymosi užduočių apimtį.

Atsakinėti leisti, naudojantis mokytojo sudarytu planu, pagalbinais klausimais.

Aiškinant žodžiu naudoti iliustruotą medžiagą.

Nagrinęjant tekstą jį suskirstyti pastraipomis, išskirti esminius dalykus.

PAMOKŲ METU LEIDŽIAMA NAUDOTIS:

taisyklių rinkiniais, raidynu;

atliktų panašių pratimų pavyzdžiais.

NAUDOTI DĖMESIO IŠLAIKYMĄ ORGANIZUOJANČIAS PRIEMONĖS:

reguliariai atkreipti dėmesį į mokinio atliekamą užduotį;

fiksuoti dėmesio, veiklos pasiekimus;

naudoti tarpinį atsiskaitymą atliekant užduotis;

naudojami mokytojo ir mokinio susitarimai, išlaikantys dėmesį;

naudoti įvairias paskatinimo priemones, akcentuoti sėkmes.

KONTROLINAI IR SAVARANKIŠKI DARBAI

gali būti rašomi:

1. savarankiškai; su pagalba.
2. kartu su visais klaseje; atskirai, kitu laiku; spec. pedagogo kabinete.
3. sumažinamas užduočių kiekis; pateikiamos atskirai paruoštos užduotys, leidžiama naudotis papildomomis atraminėmis, alternatyviosiomis priemonėmis.

Mokytojas turi stengtis turėti „po ranka“ mokyklinių priemonių (mokinio ir savo patogumui).

MATEMATIKOS PROGRAMOS PRITAIKYMUI NAUDOJAMI BŪDAI, METODAI, PRIEMONĖS

Schemas, grafinius piešinius, žemėlapius komentuoti žodžiu.

Naudoti paprastas schemas, grafinius piešinius, žemėlapius.

Naudoti specialiai parengtas užduotis, kuriose aiškiai išdėstoma skaičių struktūra (dešimtys, šimtai, tūkstančiai).

Skaitomą uždavinį sekti naudojant pagalbines priemones (pieštuką, liniuotę).

Tekstinius uždavinius analizuoti naudojant uždavinio sprendimo schemas, sutrumpinta sąlyga.

Tekstiniai uždaviniai turi atspindėti gyvenimiškas situacijas artimas vaiko aplinkai.

Pateikti nuorodas apie uždavinio sprendimo veiksmus ir jų eiliškumą.

Nereikalauti atlikti braižymo užduočių, ar mažinti jų kiekį.

Nereikalauti mokyti atmintinai.

Nereikalauti dailaus rašto, rašymui pateikti lapus paryškintomis linijomis.

PAMOKŲ METU LEIDŽIAMA NAUDOTIS:

taisyklių, formulių rinkiniais;

daugybės lentelė; svorio, ilgio, laiko ir kt. matų lentelėmis, šimtalangi kvadratu;

sąsiuviniiu, knyga;

skaičiuotuviu, atraminėmis schemomis;

panašiai išspręstų užduočių pavyzdžiais.

NAUDOTI DĖMESIO IŠLAIKYMĄ ORGANIZUOJANČIAS PRIEMONES:

periodiškai atkreipti dėmesį į mokinio atliekamą užduotį;

fiksuoti dėmesio, veiklos organizavimo pasiekimus;

naudoti tarpinį atsiskaitymą atliekant užduotis;

naudoti mokytojo ir mokinio susitarimus organizuojančius dėmesį;

naudoti įvairias paskatinimo priemones, akcentuoti sėkmės.

KONTROLINIAI IR SAVARANKIŠKI DARBAI:

gali būti rašomi:

1. savarankiškai; su pagalba.

2. kartu su visais klasėje; atskirai, kitu laiku; spec. pedagogo kabinete.

3. sumažinamas užduočių kiekis; pateikiamos atskirai paruoštos užduotys, leidžiama naudotis papildomomis atraminėmis, alternatyviosiomis priemonėmis.

Mokytojas turi stengtis turėti „po ranka“ mokyklinių priemonių (mokinio ir savo patogumui).

UŽSIENIO KALBŲ PROGRAMŲ PRITAIKYMO NAUDOJAMI BŪDAI, METODAI, PRIEMONĖS

Mokiniui perskaityti tekstus gali draugas ar mokytojas.

Skaitomą tekstą sekti naudojantis priemonėmis (pieštukas, liniuotė).

Prieš pateikiant užduotis suformuluoti konkrečius klausimus.

Nereikalauti mokytis atmintinai, ar mažinti mintino mokymosi užduočių apimtį.

Atsakinėjant leisti naudojantis mokytojo arba paties sudarytu planu, pagalbinais klausimais.

Aiškinant žodžiu naudoti iliustruotą medžiagą.

Nagrinėjant tekstą suskirstyti pastraipomis, išskirti esminius dalykus.

PAMOKŲ METU LEIDŽIAMA NAUDOTIS:

taisyklių rinkiniais, raidynu;

sąsiuviniais, knyga;

atraminėmis lentelėmis, schemomis, atliktų analogiškų pratimų pavyzdžiais, žodynais.

NAUDOTI DĖMESIO IŠLAIKYMĄ ORGANIZUOJANČIAS PRIEMONES:

reguliariai atkreipti dėmesį į mokinio atliekamą užduotį;

fiksuoti dėmesio, veiklos pasiekimus;

naudoti tarpinį atsiskaitymą atliekant užduotis;

naudoti mokytojo ir mokinio susitarimus, padedančius išlaikyti dėmesį;

naudoti įvairias paskatinimo priemones, akcentuoti sėkmę.;

KONTROLINIAI IR SAVARANKIŠKI DARBAI:

gali būti rašomi:

1. savarankiškai, su pagalba.

2. kartu su visais klasėje, atskirai, kitu laiku, spec. pedagogo kabinete.

3. sumažinamas užduočių kiekis, pateikiamos atskirai paruoštos užduotys, leidžiama naudotis papildomomis alternatyviosiomis priemonėmis.

Mokytojas turi stengtis turėti „po ranka“ mokyklinių priemonių (mokinio ir savo patogumui).

Paruošė specialioji pedagogė metodininkė Edita Stanulienė

Naudota literatūra: Kartu įveikime mokymosi sunkumus. R. Kielaitė. Liucilijus, 2013.

Metodinės rekomendacijos bendrojo lavinimo mokyklų pedagogams ugdantiems SUP. Liucilijus, 2006.